

Lovforslagets tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under eet.

Udvalgets ordfører (Chr. Rasmussen): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget holdt 6 møder og har herunder haft samråd både med landbrugsministeren og med finansministeren.

Under forhandlingerne har spørgsmålet om bevilling af yderligere udlånsmidler til forbedring af vore landbrugsbygninger været drøftet, og herunder har landbrugsministeren stillet forslag om, at et beløb på 2½ mill. kr. overføres fra kontoen for mejerier, slagterier o. lign. til kontoen for forbedringer af landbrugsbygninger. Det er den væsentligste af de ændringer, der er stillet forslag om, idet de øvrige er af redaktionel karakter.

Det er naturligvis kun et lille beløb, der her stilles til rådighed, men der har i udvalget været flertal for, at man i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt skulle presse finansministeren til absolut og under alle omstændigheder at stille forslag om yderligere midler i det kommende efterår. Men vi har fra alle sider været klar over, at forbedring af landbrugsbygningerne er et stort problem, og vi vil arbejde på, at der muligvis i tiden fremover kan stilles flere midler til rådighed. Jeg skal iøvrigt ikke ved denne lejlighed komme nærmere ind på disse problemer, som er af ret vidtrækkende karakter, men vil på det samlede udvalgs vegne anbefale ændringsforslaget til vedtagelse.

Foged: Mit parti kan tiltræde den foreliggende betænkning såvel med hensyn til de beløb, der nu ved ændringsforslaget stilles til rådighed for landbrugsbyggeriet, som med hensyn til det ordvalg, der er brugt i udtalelserne i betænkningen.

Jeg vil gerne gøre nogle få bemærkninger om tilbagerykningen af lånene, for at den administration, der herefter skal være gældende, kan blive så rimelig som muligt. Der er i loven givet tilsagn om, at ved familiesalg kan lånene blive stående. Jeg er imidlertid vidende om, at der alligevel ved enkelte familiesalg fra administrationens

side er sket opsigelse af lån. Jeg håber ikke, det skal blive det almindelige, at en lovbestemmelse ikke får betydning, når loven føres ud i livet.

Ved almindelige salg har Marshalllånene ikke hidtil kunnet blive stående, men som loven nu bliver udformet, kan det lade sig gøre.

Det største problem vedrørende disse lån har været tilbagerykningen af lånet enten ved omprioritering eller ved nyoptagelse af lån. Landbruget har gennem de seneste år haft et uhyre behov for pengemidler til opbygning af landbruget, hvadenten det drejede sig om bygninger, maskiner eller besætning. Som følge heraf har der skullet optages nye midler. Det har de ejendomme, der har haft Marshalllån, været noget afskåret fra. Der har været en vis træghed med hensyn til at give tilladelse til tilbagerykning, selvom denne tilbagerykning fandt sted indenfor en særdeles rimelig grænse. Man har jo i loven givet tilladelse til, at et lån kunne placeres op til grænsen 110 pct. af panteværdien. Jeg håber derfor, at man ved den tilbagerykning, der nu kan gives tilladelse til, noget nær vil respektere det ønske, der har været fremsat også af flertallet i udvalget om tilladelse til tilbagerykning, når lånet ikke går ud over de 110 pct. Vi har ikke insisteret på at få det ind i loven, men vi håber som sagt, at administrationen alligevel vil være villig til så nogenlunde at følge denne retningslinie.

Derudover vil jeg gerne tilføje, at jeg synes, de oplysninger, man fra administrationens side har forlangt, før tilbagerykning kunne ske, har været for vidtgående. Man forlanger dokumentation for alle udgifter, hvad de end er gået til, før man giver tilladelse til tilbagerykning. Hvis det drejer sig om en form for sanering af gæld, forlanger man endog, for at gælden overhovedet kan blive saneret, at de regninger, der foreligger, skal være for forbedringer, der er foretaget indenfor de sidste to år. Det kan jo udmærket ligge sådan for den enkelte, specielt yngre landmænd, at det er en gæld, der er både tre og fire år gammel, men han har fået lov til at lade den stå som gæld overfor gødningsforretninger, foderstofforretninger og andre steder, og derfor er sanering lige nødvendig. Jeg håber derfor, man vil fratagde nogle af disse krav om dokumenta-